

**Ομιλία του Προέδρου του Συμβουλίου κ. José Maria Aznar
κατά την εναρκτήρια σύνοδο της Συνέλευσης για το μέλλον της Ευρώπης
Βρυξέλλες, 28 Φεβρουαρίου 2002**

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε του Κοινοβουλίου,
Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής,
Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Συνέλευσης,
Κυρίες και κύριοι,

Η Συνέλευση αρχίζει σήμερα τις εργασίες της κάνοντας πράξη τη συμφωνία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λάκεν να προετοιμαστεί η επόμενη Διακυβερνητική Διάσκεψη σε ευρεία βάση και υπό συνθήκες διαφάνειας.

Τη στιγμή αυτή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη δήλωση του Λάκεν, εγκαινιάζουμε επίσημα τη Συνέλευση, με Πρόεδρό της τον κ. Valéry Giscard d'Estaing, ο οποίος χαίρει τεράστιας εκτίμησης λόγω της μεγάλης πολιτικής πείρας του.

Όπως αντιλαμβάνεσθε, η εναρκτήρια αυτή σύνοδος παρέχει μια ιδιαίτερη ικανοποίηση στον ομιλούντα καθώς και στην ισπανική Προεδρία.

Είμαστε στη διάθεση του Προέδρου κ. Giscard d'Estaing, των Αντιπροέδρων κ.κ. Amato και Dehaene και των μελών της Συνέλευσης για οτιδήποτε χρειαστούν προκειμένου να φέρουν αισίως εις πέρας το έργο τους εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Κυρίες και κύριοι,

Η Νίκαια είναι ο λόγος για τον οποίο βρισκόμαστε εδώ σήμερα. Στη Νίκαια επιτύχαμε όλοι μαζί μια δύσκολη συμφωνία για τις απαραίτητες θεσμικές μεταρρυθμίσεις που θα πρέπει να γίνουν παράλληλα με τη διεύρυνση ώστε να δημιουργηθεί η Ένωση του μέλλοντος.

Η Συνθήκη της Νίκαιας ανταποκρίθηκε σε μια απτή πολιτική πραγματικότητα, αυτή της επανένωσης της ηπείρου μας, η δε έγκρισή της κατέστη δυνατή χάρις στις επιδέξιες προσπάθειες της γαλλικής Προεδρίας.

Ως επόμενη ενέργεια, οι Αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων συγκάλεσαν τη Συνέλευση αυτή που αρχίζει τώρα τις εργασίες της, γνωρίζοντας ότι αυτό το νέο στάδιο απαιτεί ένα νέο πλαίσιο λειτουργίας και συζητήσεων προκειμένου να συνεχίσουμε να δημιουργούμε «περισσότερη Ευρώπη» όπως είναι το σύνθημα της ισπανικής Προεδρίας στο εξάμηνο που διανύουμε.

Κυρίες και κύριοι,

Η ευρωπαϊκή ενότητα που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής αντιπροσωπεύει την επιτυχία ενός ιστορικού πειράματος. Χωρίς αμφιβολία, η Ένωσή μας σήμερα βασίζεται στην ύπαρξη κοινών πολιτικών και στα στερέα θεμέλια της ενιαίας αγοράς και του κοινού νομίσματος. Για τον λόγο αυτό, δεν συμμερίζομαι τις απόψεις εκείνων που διακρίνουν μια υπαρξιακή κρίση στη διαδικασία ενοποίησης.

Αντιθέτως, η υποτιθέμενη αυτή κρίση συμπίπτει με μια ιδιαίτερα δυναμική φάση της διαδικασίας ενοποίησης, όπως πιστοποιείται από την ταχύτητα με τη οποία τέθηκε σε κυκλοφορία το ευρώ, από την ταχεία πρόοδο που σημειώθηκε στον νέο Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, από την ουσιαστική έναρξη μιας κοινής αμυντικής πολιτικής και από την προώθηση της διαδικασίας εκσυγχρονισμού και οικονομικών και κοινωνικών μεταρρυθμίσεων.

Η διεθνής συγκυρία όμως επιβάλλει να επιταχύνει η Ένωση την αναμόρφωσή της. Ένας επιφανής ευρωπαίος φιλόσοφος, ο ισπανός Ortega y Gasset, κάλεσε τα ευρωπαϊκά κράτη να ενωθούν για να αντιμετωπίσουν τον εθνικισμό και τον κίνδυνο παρακμής αυτής της περιοχής του κόσμου που ονομάζεται «Ευρώπη». Υπό αυτή την έννοια, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει τη στιγμή αυτή να αισθανθεί την επείγουσα ανάγκη επανακαθορισμού του ρόλου της σε έναν κόσμο που υπέστη βαθιές μεταβολές κατά το πέρασμα από τον ένα αιώνα στον άλλο.

Αλλά ας συνειδητοποιήσουμε ότι είναι οι επιτυχίες μας που μας δίνουν τη δυνατότητα να στραφούμε τώρα σε πιο φιλόδοξους στόχους. Πιστεύω ότι θα μπορούσαμε να επιτύχουμε τους νέους στόχους μόνο εάν συνεχίσουμε να έχουμε ως πρωταρχικό γνώμονα των ενεργειών μας την ενδυνάμωση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Αυτό δεν αποτελεί, όπως θα μπορούσε να νομισθεί, εύκολο έργο, ούτε υπάρχει κάποια συντηρητική – ή αν προτιμάτε κονφορμιστική – πρόθεση. Απαιτεί την ανάπτυξη και την εμβάθυνση δύο θεμελιωδών αρχών της διαδικασίας ενοποίησης.

Η πρώτη είναι ότι το μέλλον μας εξαρτάται από την ισορροπία μεταξύ της βαθιάς πολιτισμικής ενότητας της Ευρώπης και την προφανούς ιστορικής της πολυμορφίας. Το πολιτικό μέλλον της Ευρώπης πρέπει να διαμορφωθεί μέσα από την καθιέρωση ενός πλουραλιστικού συντάγματος το οποίο θα σέβεται τα διαφορετικά νομικά συστήματα των κρατών μελών.

Μέσα από την ανάπτυξη ενός Δικαίου, του κοινοτικού δικαίου, που στη δήλωση του Λάκεν αναφέρεται ως «η πορεία προς ένα σύνταγμα για τους ευρωπαίους πολίτες».

Η δεύτερη αρχή της διαδικασίας ενοποίησης είναι η προοδευτική ανάληψη από την Ένωση πολιτικών οι οποίες μέχρι στιγμής εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών.

Η επίτευξη ενός καλύτερου επιμερισμού και καθορισμού των αρμοδιοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση σίγουρα δεν αποτελεί εύκολο έργο, δεδομένου ότι θα πρέπει να είμαστε σε θέση να προτείνουμε σχήματα και λύσεις που θα επιφέρουν ουσιαστική βελτίωση στην καθημερινή ζωή όλων των ευρωπαίων.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα πρέπει να διευκρινιστούν και να οριοθετηθούν καλύτερα οι αρμοδιότητες εάν επιθυμούμε να καθοριστεί τι ακριβώς επιθυμούμε να επιτύχουμε από κοινού, ούτως ώστε οι πολίτες να αντιλαμβάνονται ευκολότερα ποιος κάνει τι στην Ένωση και να μπορούν έτσι να απαιτούν ευθύνες.

Αλλά η προσπάθεια αυτή δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε οπισθοδρόμηση των μέχρι στιγμής επιτευγμάτων του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Ό,τι πράξαμε από κοινού μέχρι τώρα πρέπει να συνεχίσουμε να το πράττουμε από κοινού, εφόσον με τον τρόπο αυτό επιτύχαμε πρωτοφανή άνοδο του βιοτικού επιπέδου με οφέλη για ολόκληρη την Ευρώπη. Η έναρξη κυκλοφορίας του ευρώ πρέπει επίσης να νοηθεί ως σημείο εκκίνησης και όχι ως τέρμα μιας διαδρομής. Αυτό το σημαντικό επίτευγμα που πρόσφατα πετύχαμε πρέπει να κατευθύνει τις εργασίες μας προς εκείνους τους τομείς όπου οι πολίτες – και η διεθνής συγκυρία – περιμένουν ενεργητικότερη δράση από την Ένωση : την εμβάθυνση του Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου ώστε να επιτευχθεί η πλήρης απασχόληση και την ανάπτυξη μιας πραγματικής κοινής εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής.

Κυρίες και κύριοι,

Η ευρωπαϊκή ενοποίηση δεν αποτελεί αυτοσκοπό αλλά μάλλον ένα μέσο στην υπηρεσία των θετικότερων αξιών του ευρωπαϊκού πολιτισμού : θεμελιώδη δικαιώματα για όλους χωρίς διακρίσεις, πλουραλιστική δημοκρατία, ευημερία για όλους και οικονομικός ανταγωνισμός.

Ο κύριος στόχος που θα πρέπει να εμπνέει τις εργασίες αυτής της Συνέλευσης πρέπει να είναι η εικόνα μιας βιώσιμης και αποτελεσματικής Ευρώπης.

Μιας Ευρώπης στην οποία όλοι οι πολίτες θα μπορούν να επωφελούνται, υπό τους ίδιους όρους, από τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς, του κοινού νομίσματος και του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου.

Παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί, έχουμε ακόμα πολύ δρόμο να διανύσουμε. Μόνο μια σειρά στόχων και συγκεκριμένων επιτευγμάτων θα μπορέσει να δώσει στους πολίτες την αίσθηση της οικοδόμησης μιας πολιτικής Ένωσης. Εάν η Ευρώπη έχει πράγματι μέλλον – και εγώ είμαι πλήρως πεπεισμένος ότι έχει – το μέλλον αυτό πρέπει να είναι κάτι στο οποίο να μπορούν οι ευρωπαίοι να πιστέψουν πραγματικά, να το υποστηρίξουν και να το εκτιμήσουν θετικά.

Κυρίες και κύριοι,

Επιθυμώ να σας εκφράσω την απόλυτη εμπιστοσύνη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και τη δική μου προσωπικά, στη Συνέλευση αυτή και στον Πρόεδρό της. Ο αριθμός των προσωπικοτήτων περιοχής και κύρους που θα συμμετάσχουν στις εργασίες της είναι εντυπωσιακός.

Είμαι πλήρως πεπεισμένος ότι η Συνέλευση και ο Πρόεδρός της θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις προσδοκίες των ευρωπαίων, επικεντρώνοντας την προσοχή τους στα θέματα που πράγματι ενδιαφέρουν τους πολίτες μας.

Η επιτυχία της Συνέλευσης αυτής θα εξαρτηθεί από την ικανότητά της να αντιληφθεί τις ανησυχίες και τις προσδοκίες της κοινωνίας όπως θα εκφραστούν, μεταξύ άλλων, μέσα από τις διάφορες εθνικές συζητήσεις και το Φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών, οι εισηγήσεις του οποίου θα ληφθούν υπόψη κατά τις συζητήσεις της Συνέλευσης.

Προκειμένου να διεξαχθούν οι εργασίες της Συνέλευσης με τάξη και αποτελεσματικότητα, είναι βασικής σημασίας, αφενός, να διατηρήσει η Συνέλευση μια σχέση συνέργειας με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, δεδομένου ότι είναι αυτό που θα λάβει τις τελικές αποφάσεις για την αναθεώρηση των Συνθηκών, και αφετέρου να τηρηθεί η προθεσμία για την ολοκλήρωση των εργασιών.

Αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να μπορέσει η Διακυβερνητική Διάσκεψη να καταλήξει μια νέα Συνθήκη σε σύντομο χρονικό διάστημα, πράγμα οπωσδήποτε επιθυμητό.

Η πρόκληση την οποία αντιμετωπίζει η Συνέλευση υπερβαίνει το έργο της προετοιμασίας των μεταρρυθμίσεων, όσο απαιτητικό και δύσκολο κι αν είναι αυτό. Διότι αφορά επίσης την επιβεβαίωση του κύρους μιας διαδικασίας που έχει ήδη χρησιμοποιηθεί για την κατάρτιση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παγίωση της συγκεκριμένης μεθόδου θα αποτελέσει βήμα τεράστιας σημασίας για την αναγκαία μετεξέλιξη του καθιερωμένου συστήματος λήψεως αποφάσεων καθώς και έναν ακόμα λόγο δικαίωσης της Συνέλευσης στον βαθμό που θα αποδειχθεί ικανή να υποβάλει ορθές προτάσεις για την ενίσχυση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος, για την εμβάθυνση της ενοποίησης και για την προώθηση της διαδικασίας δημιουργίας συντάγματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιθυμώ να ολοκληρώσω την ομιλία μου συγχαίροντας όλα τα μέλη της Συνέλευσης για την τιμή που συνεπάγεται η υψηλή ευθύνη που ανέλαβαν και εύχομαι να στεφθούν οι προσπάθειές τους με επιτυχία.
